8e JAARG.

№ 59.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.

Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ 24.– ℔ halfjr. ƒ 12.– ℔ maand ƒ 2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenbezn. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa „ do. „ 50.–

De *OOSTPOST* verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

VRIJDAG 9 MAART 1860.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

ADVERTENTIEN.

(*Voor het land*). De waarnemend Hoofd-Ingenieur van den waterstaat, chef der 4e afdeeling, maakt bekend dat ten zijnen kantore te Soerabaija, op Zaturdag den 10 Maart 1860, des morgens ten 9 ure, in het openbaar zal worden uitbesteed, het daarstellen op het Marine Etablissement te Soerabaija, van gebouwen, dienende tot verblijf aan den wal voor het état major en de équipage van een, in reparatie liggend fregat eerste klasse, en tot bergplaats van scheepsgoederen, volgens het bestek en de voorwaarden, liggende ten genoemden kantore ter inzage van belanghebbenden.

SOERABAYA, *De waarnd. Hoofd-Ingenieur voornoemd*, *den* 10 *Februarij* 1860. (246) **BEIJERINCK.**

De Luitenant Kolonel, eerst aanwezend Officier der Genie te Soerabaija, daartoe gelast, zal op *den 12den Maart aanstaande* des ochtends te 9 ure ten zijnen bureele, naast het oude kerkhof op het Grisseesche plein uitbesteden.

Het ophoogen van gronden in het Noord Westelijk gedeelte der vesting Soerabaya, ten inhoude van ruim 190000 kubieke El. volgens benaderde berekening.

De *voorwaarden* liggen ten bureele ter inzage, alwaar verder aanwijzingen op het terrein en nadere inlichtingen door belanghebbenden kunnen worden verzocht.

De Luitenant Kolonel,
1e. *aanwezend Genie Officier,*
bij Indispositie.
De Kapitein der Genie,
(315) **ERMELING.**

Met referte tot de advertentie No. 315 voorkomende in de *Courant* van den 29sten Februarij ll. en volgenden, maakt de Luitenant Kolonel, eerst aanwezend officier der Genie bij de Buitengewone fortificatiewerken te Soerabaya, bekend, dat de *voorwaarden* der op den 12 dezer te houdene *uitbesteding voor het ophoogen van gronden* in het Noordwestelijk gedeelte dezer vesting, *eene wijziging hebben ondergaan*, waarvan gegadigden ten zijnen bureele kennis kunnen nemen.

Soerabaya, 7 *Maart* 1860.
De Luitenant–Kolonel voornoemd,
(363) (*W. G.*) **STEINMETZ.**

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Maandag den 12den Maart 1860.

Bij den Chinees *Oei Tha*, in de kampoong Gilie van een erf en diverse goederen.

Op Dingsdag den 13den Maart 1860.

Bij den *Kapitein Schmid* in het Militair kampement van meubelaire goederen.

Op Woensdag den 14den Maart 1860.

In een der pakhuizen van *Sech Awal* aan de Kalimaas, op aanvraag van de heeren *E. Ten Brinck & Co*, van een schip en Inventaris; en

Uitbesteding ten kantore van den heer Resident alhier.

Op Donderdag den 15den Maart 1860.

Bij de heeren *Gebr Kocken* in de stad van diverse goederen.

Op Vrijdag den 16den Maart 1860.

Bij de Weeskamer alhier van diverse boedels en van vastigheden; en (361)

uitbesteding ten kantore van den heer Resident alhier.

HUWELIJKEN.

Getrouwd:

J. H. VAN DEN HEUVEL
met
J. C. L. PREIJER.

SOERABAYA, 3 *Maart* 1860. (370)

GEBOORTEN.

Bevallen van een *ZOON*, de echtgenoote van
(365) **J. W. DOIJER.**

VENDUTIE.

Op Maandag den 12den Maart 1860,

zal te **Probolingo** publiek worden verkocht, een STEENEN met PANNEN GEDEKT WOONHUIS gelegen langs een der aangename wegen aldaar en toebehoorende aan wijlen J. A. WALTER.

(348) **L. E. WALTER.**

De geannonceerde VERKOOP van het Nederlandsche Barkschip

NEERLANDS KONINGIN,

gevoerd geweest door kapitein G. GEERLING, groot **351** gemeten lasten, zal alsnu plaats hebben op:

Woensdag den 14den Maart a. s.,

in een der pakhuizen van SECH HAWAL schuin over de waterfabriek aan de *Kaliemaas*, zoo als hetzelve als dan alhier ter reede liggende zal zijn.

VERVOLGENS.

De beschadigde lading, bestaande uit:
pl. m. 400 Krandjangs SUIKER.
„ 70 picols KOFFIJ.
„ 45 „ ROTTING.
En daarna afzonderlijk de Inventaris

BESTAANDE UIT:

STAAND en LOOPEND TUIG, ANKERS en KETTINGEN, ZEILEN, RONDHOUTEN, TOUWWERK, SCHEEPS-INSTRUMENTEN, restant PROVISIEN, BOEKEN, KAARTEN en CHRONOMETER, BAROMETER, VLAGGEN, SLOEPEN, enz.

Nadere informatien te bekomen bij de Agenten **E. Ten Brinck & Co** en bij
(354) **D. D. VAN BOECKHOLTZ.**

VENDUTIE
bij de Weeskamer.
Op Vrijdag den 16den Maart 1860.

Van de boedels van wijlen **J. F. Willems**, **J. Fake van Sloten** en van de Chineesche vrouw **Kwee Kiang Nio**, bestaande in KLEEDEREN, HUISRAAD en DIVERSE GOEDEREN, waaronder GOUD en JUWEELEN; voorts van de navolgende vastigheden behoorende tot den insolvent verklaarden boedel van den gefailleerde **Said Achmat bin Djaffar Assegaf**, als:

Een perceel gelegen in de kampong *Gilie*, verponding No. 709.

Een perceel gelegen in de kampong *Ketapang*, verponding No. 603.

Een perceel gelegen in Maleijsche kamp No. 3, verponding No. 794.

3/6 aandeel in het perceel gelegen in de Maleijsche kamp, verponding No. 817

en 8/32 aandeel in het perceel gelegen in de Maleijsche kamp No. 790. **Soerabaya,** 5 *Maart* 1860.

De Secretaris der Weeskamer,
(352) J. F. DEIBERT.

EXECUTORIALE VERKOOP.

Op den Zaturdag den Zeventienden Maart 1800 *en Zestig*,

zal te **Grissee** door den ondergeteekende, deurwaarder bij den raad van Justitie te **Soerabaya,** wonende te **Grissee,** door tusschenkomst van het vendu-kantoor alhier worden verkocht.

Een **ERF** met het daarop staande **STEENEN** met **PANNEN GEDEKT HUIS** gelegen in de kampong **Bedielan te Grissee** bij de verponding geregistreerd onder nummero 472 en aangeslagen voor ƒ **500.—** toebehoorende aan H. DE GRAAFF en de erven van W. DE GRAAFF. GRISSEE, 5 *Maart* 1860.

De Deurwaarder voornoemd,
(353) **W. H. VAN GARLING.**

De wel-beklante wagenverhuurderij, behoorende tot den boedel van wijlen den Heeren **C. M. von Franquemont**, zal, met het daarbij behoorende erf en gebouwen worden verkocht bij inschrijving, zonder dat de verkooper gehouden is dezelven aan den hoogsten bieder toe-te-wijzen of aftestaan.

Gegadigden gelieve hunne inschrijvings-billetten voor of op *Vrijdag den 23sten Maart a. s.* intezenden, zullende de opening daarvan op dien dag geschieden in hunne tegenwoordigheid, des morgens ten 10 ure precies-, ten huize van den Heer **W. Roesler,** in de nabijheid van de brug van **Pedjagalan** (*Pasar Besar*) aan wien de billetten dienen te worden ingezonden.

Nadere inlichtingen kunnen bij genoemden Heer worden verkregen, ten kantore der Weeskamer, des **Maandags, Woensdags** en **Vrijdags** van **8** des morgens tot **2 ure** na den middag. (338)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP BANDA,

Kapitein **Neije,**

vertrekt naar BATAVIA en SAMARANG, op *Zondag* 11*den Maart.* Adres bij
(342) **W. CORES DE VRIES.**

VERTREK VAN SCHEPEN.

Het voor den overvoer van passagiers zoo gunstig bekende Schip

JASON,

Kapitein J. H. LAMMERTS VAN BUEREN, zal in het begin der maand April van hier naar NEDERLAND vertrekken.

Familiën en bijzondere personen van deze gelegenheid wenschende gebruik te maken, gelieven zich ten spoedigste te vervoegen bij

De Agenten,
(340) **ANEMAET & CO.**

VOOR PASSAGE NAAR NEDERLAND.

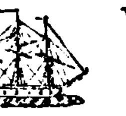

Wordt aangeboden het Clipper Fregatschip

OCEAAN,

Kapt. Poestkoke,

van ruim 500 gemeten lasten voerende een geëxamineerde geneesheer, zullende tegen einde dezer maand vertrekken. Adres bij
(368) **W. CORES DE VRIES.**

VOOR PASSAGE DIRECT
NAAR AMSTERDAM.

Wordt aangeboden het snelzeilend Fregatschip

AMSTEL,

gevoerd door Kapt. **H. H. Rademaker.**

Deze bodem zal einde dezer maand vertrekken, is voorzien van nette en doelmatige inrigtingen voor passagiers en vaart eenen geëxamineerden DOCTOR.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den Gezagvoerder in het *Java Hôtel* of bij

SOERABAYA, *De Agenten*,
8 *Maart* 1860. (366) **B. KOPERSMIT & CO.**

VERTREKKENDE PERSONEN.

R. O. S. STEENSTRA TOUSSAINT, gemagtigde R. W. ADEMA, te *Djombang.* (369)

Iemand van middelbare leeftijd, geëxamineerd in de *Fransche* en *Engelsche* talen, zag zich gaarne geplaatst in eene handelszaak.

Adres letter **B.** uitgevers dezer *Courant.* (362)

J. C. BERGMANS.

VROEDMEESTERESSE, is verhuisd en woont thans bij de brug van *Genteng*, tegenover het kruidmagazijn. (360)

De ondergeteekenden

AGENTEN der OOST INDISCHE ZEE en BRAND ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ,

zijn gemagtigd om voor de te doene aanvragen voor zee Assurantie, onmiddelijk de polissen aan belanghebbenden uit te reiken.

(344) SCHIMMELPENNINCK & CO.

De ondergeteekende, geene **Broodbakkerij** meer hebbende, waarschuwt ieder broodbakker te Soerabaya van niet zijn naam te gebruiken.

(372) **M. A. DIAS.**

WOODBURY & PAGE

Zijn thans gereed om portretten te nemen in het lokaal naast het *Hotel du Commerce* dagelijks van 8 tot 12 ure.

TEVENS TE KOOP

COMPLETE PHOTOGRAPHISCHE TOESTELLEN

tegen **70** gulden. (347)

TE KOOP

VIER CENTRIFUGES

met

STOOMVERMOGEN.

(14) B. J. VAN ECK & CO.

TE KOOP

EEN KLEIMOLEN

en

EENE MACHINE om **SUIKERPOTTEN** te maken.

Te bevragen bij

(346) SCHIMMELPENNINCK & CO.

SINGAPOERSCHE PLANKEN.

BANJERMASSING-MATTEN voor TABAKSBALEN.

bij

(75) **P. KERVEL & CO.**

IMPRIMÉS.

BLANCO GEDRUKTE STUKKEN voor den handel, met nette letter op SOLIDE PAPIER gedrukt, worden met spoed en accuratesse vervaardigd ter drukkerij van den *Oostpost.*

(353) **LE ROY & CO.**

J. LLOYD & CO.

Brengen ter kennisse van belanghebbenden dat bij hun, weder plaatsing en gelegendheid bestaat tot kielen van 2 Schepen,

SOERABAYA, 9 *Maart* 1860. (371)

PUIKE HARING.

Per vaatje van 12 stuks........................ *f* 2½

" " " 6 " .... " 1½

@ **contant.**

(326) Bij **HAMMELBURG.**

LAK.

(Best India wax)

van af *f* **3.**— per ℔ en hooger.

(355) **LE ROY & CO.**

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

HUIDZIEKTEN, VURIGHEID, GEZWELLEN.

De bewoners van alle warme klimaten zijn zeer onderhevig aan deze altijd schadelijke en somtijds gevaarlijke krankheden. In Java, China en de gansche Indische Archipel zijn gezwellen zeer algemeen, sommige verkrijgen zulk eene grootte en vastheid dat de sterkte des lijders er bijna onder bezwijkt, zijnde derzelver omvang zoo bovenmate groot. De echtste getuigschriften zijn van deze Oostersche gewesten Holloway toegezonden geworden, beschrijvende de bijzonderheden der wonderbare genezingen, bewerkstelligd door het gedurige en ijverige gebruik zijner Zalf. Met de Pillen te gelijker tijd aangewend, belet dezelve den groei dezer afschuwelijke ettergezwellen, drijft de vurigheid uit de huid en geneest in eene zeer korten tijd alle lastige ongesteldheden.

De ondergeteekenden hebben regtstreeks van Professor Hollowaij ontvangen een nieuw factuur zijner medicijnen, die doorloopend ten hunnent verkrijgbaar zijn in doozen en in potten van *f* 1.—, van *f* 3.—, en van *f* 5.— elk, naar gelang van derzelver grootte.

(307) LE ROY & CO.

LIJST VAN ARTIKELEN

die door de ondergeteekenden tegen *zeer lage prijzen* zullen worden opgeruimd, waarbij velen zeer geschikt voor cadeaux.

HOROLOGIEN. Gouden cijlinder horologien op 8 steenen uit de zoo gunstig bekende fabriek der heeren *Patek Philippe & Co* te *Génève* waarvan eenigen, volgens een door die heeren uitgevonden stelsel, zonder sleutel worden opgewonden en gereguleerd, en waardoor eenen waarborg wordt geleverd voor den duurzaam geregelden gang, wijl zij niet iederen dag ter opwinding moeten worden geopend. Van deze horologien zijn nog voorhanden **opene** en **met dubbele kast**, alsook **geëmailleerde** en **net gegraveerde dames-horologien.**

Voorts eene ruime sortering andere horologien van diverse fabriekaten en verschillende constructiën.

GOUDWERKEN, als prachtige **armbanden, broches, oorknoppen**, alsook zeer nette **horologiesleutels** met **ressort.**

MODERATEUR LAMPEN van gerenommeerd Engelsch fabriekaat, met fraai beschilderde en bronzen voetstukken en prachtballons.

LEDERWERK, keurig net, als: **Dames naai-étuis**, heeren en dames **nécessaires, cigarenstandaards, wisseltassen** met en zonder slot, **cigarenkokers, portemonnaies, étuis** voor visite kaartjes, **zakportefeuilles, notitie boekjes, patent inktkokers** met hermetische sluiting, groote fraaije **schrijfportefeuilles** waarbij die met ruime bergplaats voor papieren, zoogenaamde **portefeuille ministre.**

TEEKENBEHOEFTEN. *Ackermans* en andere **verwdoozen** in ruime sortering, losse *Ackermans* **verwen, penseelen,** en **daskwasten, driehoeken, teekenhaken, passerdoozen, losse passers** en **trekpennen, gomelastiek.** *Faber* **potlooden** in étui, rood en zwart **teekenkrijt, paralellen, linealen** op rollen waarmede men prachtige randen kan trekken, vooral nuttig voor kaartteekenaars, **aquarel verwen, teeken voorbeelden** en voorbeelden om kinderen op de lei te laten teekenen, *Bristol, Whatman* en alle ander **teekenpapier.**

DIVERSEN. Aardrijkskundige **legkaarten, kinderspeelgoed** voor jongens in koffertjes, **schimmelspelen, tombola** zonder nieten, *Lunds* en *Perry* **potlooden, maroquin leder, ganzenschachten, pompinktkokers, anti corrosive inkstand, encrier puerotijpe, fishesdoozen, tooverlantaarns, thermometers, jalousien** voor vensters, met fraaije teekeningen, groen **gordijnlinnen, kalenders, lijsten** voor photographie teekeningen, **schilderijlijsten** in verschillende breedten, die bij den voetmaat worden verkocht en des verkiezende onder ons toezigt worden in elkander gezet, met bijlevering van glas en ander toebehooren, **copieerpersen** met bijbehoorende copieerboeken en mahoniehouten bak om het papier te bevochtigen, **gom ouwels,** transparente en met fraaije deviesen, **cachetten,** in blanco en met een enkele letter daarop, **liassen** met ressorts en met koord, **brievencliffs, presse papiers, droogrollen, ultramarinzand, lessenaartjes** met toestel om met eene en dezelfde beweging der hand, brief en copie gelijktijdig te schrijven; ronde, vierkante en platte, mahonij- en ebbenhouten **linialen, sandarach,** fraaije ijzeren **vogelkooijen,** *Newtons* terrestrial en andere **aardglobes,** *Gouka's* **schrijfvoorbeelden,** superieure **Eau de Cologne, Insecten poeder** van den berg Arrarat waarmede ongedierte kan worden verwijderd, **viool-** en **guitarsnaren, borduur** en **nagelschaartjes,** *Bastet* en andere **pennemessen,** fraaije **zakmessen** met verschillende instrumenten, **stramien-papier, diamanten pennen, kurkentrekkers** in berlijnsch zilveren etui, **bad-paarden-** en **schoolsponsen;** marmeren, ijzeren en andere **leijen, brillen, lorgnons** met één en twee glazen, **stéréoscopen** met keurige nette teekeningen op papier en glas, **dominospellen, trictracborden, zwanenschachten, transparenten, potloodsnijders,** voorwerpen van **chineesch snijwerk,** als bamboe **cigaren-standaards,** ivoren en sandelhouten **naaidoosjes** en andere voorwerpen, echte Engelsche **merkinkt,** koperen **zak-ëllen, compassen, mondlijm, heerenhalsboorden, enveloppes** in velerlei formaat van af de grootte van visite kaartjes, tot die van een vel propatria in de lengte half gevouwen, **gomelastieke overschoenen, lederen hand-koffers, tafel-** en **console kleeden** van wasdoek, zeer net met goud en kleuren gedrukt enz., enz.

(373) **LE ROY & CO.**

NEDERLANDSCH INDIE.

BATAVIA. — Volgens een partikulier berigt van Makasser heeft het stoomschip *Java* met troepen aan boord op deszelfs reis naar Java gestooten, en was nog niet weder vlot geraakt; de troepen waren door een ander stoomschip overgenomen en hadden de reis naar Java daarmede vervolgd.

— Het feest door de officieren der expeditie den Generaal van Swieten op het bivouac te Palakka aangeboden, is allergenoegelijkst afgeloopen. Het was eene soort van piknik waar ieder het zijne had bijgebragt. Het heeft tot s' nachts een ure geduurd onder eene illuminatie met Chinesche lantaarns door de Chinesche koelies der expeditie vervaardigd.

— Den 29sten Februarij kwam alhier op de reede aan, de Fransche stoomoorlogskorvet „*La Place*" kommandant de de kapitein-luitenant de Kerjégu, komende van Singapore, op weg naar Anjer, alwaar het de Fransche schepen die tot de expeditie naar China b-hooren, zal afwachten, om dezelven van daar naar Singapore te slepen.

Deze schepen zullen eenige dagen te Anjer vertoeven om water intenemen, zij zullen Batavia hoogst waarschijnlijk niet aandoen. (*B. H.*)

KRAWANG. — De zware regens op den 23sten Februarij gevallen, hebben de rivier Tjikao tot eene buitengewone en ongekende hoogte (10 voeten) doen rijzen, terwijl de onlangs aangelegde hangbrug over die rivier niets geleden heeft, niettegenstaande het water tegen het voetstuk, dat door handenarbeid is aangelegd, aan den zuidkant met geweld sloeg.

Verscheidene afdammingen en waterleidingen hebben door den buitengewoon hoogen waterstand min of meer geleden en is de toegebragte schade door kracht van menschen en buitengewonen dienstijver der inlandsche ambtenaren weder hersteld.

De Tjitaroem is op dien dag buiten hare oevers getreden, waarbij in een gedeelte van het district Krawang de groote postweg, zoomede die naar Bekassi tot twee voeten onder water zijn geraakt.

Het district Tjabang Boegin is geheel overstroomd en staat nog gedeeltelijk onder water, hetgeen echter geen nadeel aan het beploegen en beplanten der sawah's te weeg brengt.

SAMARANG. — Ten vervolge op het telegraphische berigt betreffende de artesische putboring, voorkomende in ons nummer van 11 Januarij jl., zijn wij thans in de gelegenheid gesteld eenige meerdere bijzonderheden daaromtrent mede te deelen.

Nadat op den 19den October 1859 met het eigenlijke boren een begin was gemaakt, heeft het boorgat op den 20sten December eene diepte bereikt van 53,86 el Ned. beneden het aangenomene nulpunt of vergelijkings-vlak, zijnde de bovenkant van den gemetselden dorpel in de ingangs-poort van het kettinggangers-kwartier, en liggende p. m. 1,12 el Ned. boven het grasveld van de Aloen Aloen; de put is dus diep onder het natuurlijke terrein van de Aloen Aloen p. m. 52,76 el Ned. Het water stroomt toe uit eene loodkleurige zandlaag ter dikte van p. m. 3,95 el Ned. van boven en beneden ingesloten door eene blaauwe kleilaag respectivelijk dik 20 duim Ned. en 5 duim Ned., althans voor zoo verre de onderlaag doorboord en mitsdien bekend is geworden.

Bij het einde der boring op den 26sten December a. p. steeg het water tot 68 Ned. duim onder nul; om vervolgens op den 31sten December eene hoogte van 54 Ned. duim, en een drietal dagen later die van 37 Ned, duim onder nul te bereiken, of wel nagenoeg overeenstemmende met de hoogte van p. m. 75 Ned. duim boven het terrein van de Aloen Aloen. Reeds op den 28sten December werd het water uit de put den stads apotheker te Samarang toegezonden, door tusschenkomst van de kommissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt ter plaatse, met uitnoodiging te onderzoeken of dat water als drinkwater bruikbaar is te achten. Daaraan voldoende, werd door dien apotheker gerapporteerd, dat het hem gezondene water een troebel aanzien had, veroorzaakt door bruine, ijzer-oxyde-houdende vlokjes; dat het echter, na hiervan door een papieren filter bevrijd te zijn, vertoonde de navolgende eigenschappen te bezitten, als: te zijn kleurloos, helder, reukloos, flaauw en eenigzins ziltig (*? Red*) van smaak: bij uitdamping van 100 grammen water op te leveren 0.19 grammen aan vaste bestanddeelen. bestaande voor het grootste gedeelte uit keukenzout en andere chloor-verbindingen, voorts uit eenige silica, aluinaarde en koolstofzure kalkaarde; uit welke bevinding de gevolgtrekking is gemaakt, dat het water als bruikbaar kan worden beschouwd, en het te verwachten is, dat de smaak van het water na eenigen tijd gevloeid te hebben zich zal verbeteren.

De buizen, afgezaagd zijnde op 62 Ned. duim onder nul, of op 25 Ned. duim beneden het punt van evenwigtsstelling, werd verkregen 255 Ned. kan water per uur. De afsnijding plaats hebbende op 96 Ned. duim onder nul, of wel op 59 Ned. duim beneden het punt van evenwigtsstelling; werd verkregen eene uitvloeijing van, als: op den 18den Januarij jl. 11,298 Ned. kan in het etmaal van 24 uren, met bijna gelijkmatige uitvloeijing van 470,75 Ned. kan per uur. Op den 19 Januarij 13,992 Ned. kan, met bijna gelijkmatige uitvloeijing van 583 Ned. kan. per uur. Op den 20sten Januarij id. als den voorgaanden dag, en zoo eveneens met zeer geringe verschillen tot en met den 29sten dier maand. Op den 30sten Januarij 18,360 Ned. kan, met eene opbrengst per uur van 765 Ned. kan. Op den 31sten Januarij 13.992, met eene opbrengst per uur van 583 Ned. kan. Op den 11den Februarij 24,480 Ned. kan met eene opbrengst per uur van 1020 Ned. kan.

Deze proeven leerden alzoo, dat de bron niet zeer productief is, en bij eene uitvloeijing van p. m. 16 Ned. duim boven het natuurlijke terrein van de Aloen Aloen, heeft opgeleverd per etmaal minstens 11298 Ned. kan. meestens 24480 Ned. kan., en doorgaand 139992 Ned. kan. zonder dat te bepalen is, van waar dit groote verschil ontstaat, maar tevens doet vreezen dat, is de opbrengst zoo gering in het midden van den westmousson of het natte saisoen, deze weinig bevredigend zal zijn in den droogen tijd. Alvorens dus de put voor goed geslaagd aantenemen, en tot voltooijing overtegaan, door daarstelling van de noodige bakken en afleidingsgoten, is het geraden, om de waarnemingen nopens de opbrengst gedurende het loopende jaar voorttezetten, en tevens aftewachten wat een nader ter plaatse intestellen scheikundig onderzoek nopens de hoedanigheden en de bruikbaarheid van het water zal leeren.

Nadat het water eens op voorschrevene wijze is stroomende geweest, heeft hetzelve niet meer den evenwigts-stand van 37 Ned. duim, maar uiterlijk dien van 44 Ned. duim beneden het vergelijkingsvlak aangenomen.

Het water wees op het oogenblik van uitvloeijing eene hitte aan van 31° Celsius terwijl gelijktijdig de thermometer in de schaduw 29° Celsius, voor de luchtwarmte aangaf.

Voor het doen der scheikundige onderzoekingen zijn 15 kelderflesschen water op den 13den Februarij jl. gevuld.

Als de opbrengst nimmer beneden de hoeveelheid van 11298 Ned. kan valt, dan levert de put meer dan voldoende water op voor 1100 personen, gerekend per hoofd op een waterverbruik van 10 Ned. kan per etmaal. (*J. C.*)

FRANKRIJK.

Men zal zich herinneren dat de heer Leverrier den 12 September jl. aan de *Academie des sciences* de verrassende mededeeling deed, dat er een afwijking bestond in den loopbaan van de planeet Mercurius, hetwelk niet anders kon worden verklaard dan door de veronderstelling dat er eene planeet moest bestaan tusschen Mercurius en de Zon. Het is nu bewezen dat de heer Leverrier, aan welke men de voorbeeldelooze voorzegging verschuldigd is van het bestaan der planeet Neptunus, het genoegen heeft mogen smaken van ook zijne tweede voorzegging te zien uitkomen. De heer Leverrier heeft de Akademie aangekondigd dat de achter Mercurius veronderstelde planeet is gevonden. Voor dat de heer Leverrier haar bestaan door berekening had ontdekt, was zij reeds gevonden door een geneesheer, met name Dr. Lescarbault wonende te Orgères (Eure-et-Lorie). De omstandigheden zij eenvoudig deze: — Op den 26 maart jl. was het uitspansel in de meeste deelen van Frankrijk zeer betrokken; van het plateau te Orgères was de zon echter zeer helder te zien. Dr. Lescarbault, op een oogenblik niets anders te doen hebbende, observeerde de zon door zijnen telescoop en ontwaarde tot zijne verwondering eene kleine, ronde, zwarte vlek, welke over de zonschijf ging. Met naauwkeurigheid noteerde hij den tijd en berekende later dat de door den planeet beschreven baan een boog maakte van 9 minuten en 13 seconden. De heer Leverrier had den uitslag zijner berekeningen publiek gemaakt in het laatst van September, en de doctor schreef hem dienvolgens wat hij had waargenomen. Op dit berigt begaf zich de heer Leverrier onmiddelijk naar Orgères, alwaar hij vernam dat Dr. Lescarbault een zeer geleerd en alom geacht man was, en slechts één gebrek had, namelijk dat hij zich te veel met de sterren bezig hield. Verwonderd stond de heer Leverrier te kijken van in des Doctors woning een geregeld observatorium te vinden met instrumenten, meest allen door den Doctor zelf vervaardigd, doordien zijne financiële omstandigheden hem niet permitteerden om die te koopen. De waardige geneeskundige had, bij gebrek aan een chronometer, een sekonde-slinger vervaardigd van een ivoren bal, hangende aan eene koord. De heer Leverrier deed hem verscheidene vragen met betrekking tot zijne waarnemingen, ook met betrekking tot de nieuwe planeet en ontving de meest voldoende antwoorden. Volgens de berekeningen van den heer Leverrier zou de door de planeet beschreven baan een boog maken van 9 minuten en 17 seconden, zoodat de Doctor, met zijne onvolledige toestel, slechts 4 seconden verschil had. De Doctor schat de diameter van de nieuwe planeet op 310 mijlen en de inclinatie van haren loopbaan naar de ecliptica op 12 graden. Zijn die gegevens juist dan zijn er zonder twijfel nog meer planeten in die rigting. Volgens berekening zou zij voor haren loop om de zon een tijdsverloop noodig hebben van 19 dagen en 17 uren; bij de grootste afwijking zou zij niet meer dan 7 graden van de zon zijn verwijderd: de maximum afwijking van Mercurius bedraagt 25 graden. Het is gelukkig te achten dat de heer Leverrier besloot om in persoon naar Orgères te gaan, want het observatorium van den Doctor was zoo slecht van papier voorzien, dat hij zijne berekeningen meestal maakte op een houten bord met een stuk krijt. Dit kostbare bord, waarop al de berekeningen met betrekking tot de nieuwe planeet staan, is door den heer Leverrier de *Academie des sciences* toegezonden.

— Hassan-Ali Khan, adjudant van den Schah van Perzie, is uit Brussel te Parijs aangekomen.

— In den ministeraad van 27 Dec. heeft graaf Walewsky, naar men zegt de brochure *Le Pape et le Congrès* ter sprake gebragt en verklaard, dat hij eerst door de dagbladpers van het bestaan van dit stuk kennis had gekregen, waarom het hem te meer verwonderde, dat die dagbladen welks beschouwd worden als onder den onmiddelijken invloed der regering te staan, zoo duidelijk op den persoon des Keizers. als niet geheel vreemd aan de uitgave der brochure, hadden gezinspeeld. Om die reden moet hij er ook op hebben aangedrongen, dat de regering het stuk in eene nota zou afkeuren; maar ten gevolge van hoogere tusschenkomst zou evenwel besloten zijn, de zaak voor het oogenblik te laten rusten.

ENGELAND.

— Bij gelegenheid van het Kersfeest heeft op de koninklijke tafel onder anderen geprijkt een braadstuk van ruim 300 pond, afkomstig van eenen fijnen Schotschen os; het braden had elf uren geduurd.

— Z. K. H. de opperbevelhebber des legers heeft bevolen, dat het 24ste regiment, hetwelk dezer dagen in het kamp van Aldershot de hoofdrol heeft gespeeld bij het gevecht met de mede daar gecantonneerde milicie, onverwijld naar Ierland zal worden verplaatst; men wil zelfs weten, dat het later naar buitenslands zal worden gezonden.

— Volgens berigten uit Portsmouth is het Pruissisch escader bestemd naar Japan en China, onder het bevel van den commodore Suddewal, gisteren uit die haven onder zeil gegaan. Het later aangekochte transportschip *Columba* gecommandeerd door den luitenant ter zee iste klasse Weichmann, is nog niet geheel uitgerust maar zal later uit Dantzig vertrekken.

— In geen gedeelte van Engeland is de vermindering van misdrijf gedurende de laatste zeven jaren zoo opmerkelijk als in Gloucestershire; sints de twee jongst verloopen jaren zijn in dat graafschap vier gevangenhuizen gesloten, omdat er geene delinquenten waren, en in het begin des volgenden jaars gelooft men nog twee huizen van correctie te zullen kunnen sluiten.

— De sprekende visch, die gedurende eenigen tijd te Londen de algemeene verwondering trok, door inzonderheid de woorden papa en mama zeer duidelijk te laten hooren, is overleden, weinig dagen nadat men den eigenaar 1500 £ er voor had geboden.

— In onderscheiden deelen des lands heeft men dezer dagen vrij gevoelige aardschuddingen opgemerkt.

— Uit officiele opgaven blijkt, dat gedurende het jaar 1858 te Quebec zijn aangekmoen 12,810 landverhuizers, van welke het meerendeel uit Groot-Brittannie afkomstig was, In het jaar te voren waren daar 32,097 emigranten aangekomen.

— Te Oxford heeft Zondag ochtend het vreemde schouwspel plaats gehad van het toedienen van den doop door indompeling. Het was eene jonge juffer, die bij dit gure weder de moedige daad bestond (wij zeggen moedig, want er moest eene opening in het ijs worden gehakt, om de dame door te laten). Van wijd en zijd was eene ontelbare menigte toegevloeid, om de kerkelijke plegtigheid bij te wonen. De *Oxford Chronicle* zegt te hopen, dat de schoone dame geestelijk moge gebaat zijn en van phijsiek nadeel moge bevrijd blijven.

— Volgens berigten uit Dublin is keizer Napoleon sedert de verschijning der brochure van den heer de Laguerronnière zeer in achting bij de Katholieken in Ierland gedaald. Het *Freeman's Journal* critiseert het programma der keizerlijke politiek in bitterre, vijandige bewoordingen en voorspelt, dat zoo het congres zich met dergelijke voorstellen mogt vereenigen, de vertegenwoordigers van den Paus zich zullen verwijderen en aan diplomaten de verantwoordelijkheid voor de verdeeling van den Kerkelijken Staat overlaten.

— Onder de maatregelen, die het Gouvernement denkt te nemen, behoort ook, naar men zegt, het veranderen der Iersche policie in eene geregelde en staande legermagt. Dit is eene verbetering, welke ofschoon meer in den vorm dan in het wezen bestaande, zeer nuttig zoude zijn. Aan de Iersche policie ontbreekt slechts de uniform, benevens legerhoofden om een getal uitmuntende soldaten op te leveren.

— De voornaamste Engelsche bladen zijn van gevoelen dat de aftreding van den heer Walewski als minister van buitenlandsche zaken van Frankrijk het bewijs levert, dat in de politieke zienswijze van keizer Napoleon eene algeheele omkeering is tot stand gekomen en dat hij thans bereid is om naar de inzigten van Engeland tot de regeling van het Italiaansche vraagstuk mede te werken. Het blad wil echter niet dat Engeland zich zal verbinden om in de Italiaansche kwestie *handelend* op te treden.

De *Morning Post* is van gevoelen, dat de aftreding van graaf Walewski moet beschouwd worden als het bewijs, dat keizer Napoleon besloten is om de inzigten van Engeland in de Italiaansche kwestie te ondersteunen. „In dat geval — zegt het blad — „zal Italie vrij gemaakt worden, onverschillig of er, al dan niet, een congres tot stand kome." Het blad wijst er voorts op, dat de heer de Thouvenel, de opvolger des heeren Walewski, een ijverig voorstander is van de Fransch-Engelsche alliantie, weshalve zijne optreding gelijk staat met eene bevestiging der vriendschapsbanden tusschen de beide mogendheden.

De *Observer* zegt dat de Italiaansche kwestie een gunstiger wending heeft genomen. Graaf Walewski is afgetreden, omdat hij zich verzette tegen de gunstige bedoelingen van keizer Napoleon ten aanzien van Italie. De keizer is verzekerd van Engelands moreelen bijstand. Een plan tot bevrediging, gegrond op de *faits accomplis*, zou thans, volgens dat blad, de veiligste staatkunde zijn.

DUITSCHLAND.

Ten opzigte van de nieuwe regeling der schuld, verneemt men nog, dat tegelijkertijd bij de benoeming der verschillende commisssien tot het controleren der staatsuitgave, is bepaald, dat alle obligatien, welke niet worden uitgeloot, langzamerhand zullen geconverteerd worden in een 5 pCts. fonds. Jaarlijks zal minstens een half pCt. van het contant bedrag dezer fondsen gedelgd worden.

— Men verzekert, dat in weerwil der pogingen, welke welke werden aangewend, om den Keizer te bewegen de wet op de emancipatie der Israëlieten niet te bekrachtigen, de Keizer gehoor heeft verleend aan den raad zijner ministers en dezer dagen de wet heeft goedgekeurd.

— Het Parijsche vlugschrift, zoo het heet van den Heer la Guerroniére over den Paus en het Congres, heeft te Weenen geen gunstigen indruk gemaakt. *Le miracle!* Men twijfelt er niet aan, of daarin is de bedoeling van de Fransche regering, betreffende de regeling van de Italiaansche verwikkelingen, kenbaar gemaakt. Op dien grond houdt men zich verzekerd, dat daarmede aan de uitgewekene souvereinen de laatste hoop op het herstel in de regering hunner Staten is afgesneden.

— De *Volkszeitung* bevat een uitvoerig artikel betreffende de maatregelen door de regering genomen nopens de passen. Het blijkt namelijk, dat niettegenstaande het vrijzinnige regeringsstelsel, hetwelk thans sedert eenige tijd wordt gevolgd, echter de zoogenaamde zwarte lijsten nog niet zijn afgeschaft. Dit blijkt ten duidelijkste hieruit, dat sommige personen geen pas kunnen erlangen, dan na het vervullen van eenige formaliteiten, aan welke de meerderheid zich in dergelijke omstandigheden niet behoeft te onderwerpen.

— Van eene goed onderigtte zijde wordt gemeld, dat aan de verschillende generaals, belast met het opperbevel over de onderscheidene corpsen van het Pruissisch leger, de last is gezonden om aan het ministerie van oorlog onverwijld rapport in te zenden, betreffende de geschiktheid der in dienst staande vaandrigs en adspiranten voor den rang van officier, zoo mede omtrent de officieren, vroeger uit de dienst eervol ontslagen, en die weder in het leger wenschen te treden. Ditzelfde is het geval met de officieren van de landweer. Deze maatregel heeft betrekking op de infanterie en andere wapenen. Men voegt er bij, dat voor de infanterie tot aanvulling der kaders benoodigd zullen zijn ruim 900 officieren, bij de cavallerie 304, bij de artillerie en genie een vijftigtal, derhalve 1300 @ 1400 officieren in het geheel.

— Men verneemt, dat de vereeniging *Perseverantia*, gevormd ter ondersteuning van bejaarde tooneelisten, thans een vermogen bezit van 92,000 th. In den loop van het thans bijna verstreken jaar is de kas met 15,000 th. vermeerderd.

— Men meldt uit Breslau, dat het voorstel van den graaf v. Saurma Jeltsch, die twee Friedrichs d'or wenscht toegelegd te zien aan elken Israëliet, lid eener gewestelijke vergadering, wanneer hij niet opkomt, geen bijval vindt bij de Jonkerpartij. Het hoofdorgaan, de *Neue Preuss. Zeitung*, tracht de zaak, welke eenen zoo ongunstigen indruk heeft gemaakt, te vergoelijken. Het zegt o. a., dat genoemde graaf wel iets dergelijks heeft gezegd, maar in geheel andere bewoordingen, en dat deze waren geuit, nadat hij van zekere zijde aan een hevigen aanval had blootgestaan, waardoor de zaak, volgens dat blad, eene geheel andere beteekenis verkrijgt.

— Volgens mededeelingen uit Elberfeldt telde deze stad in Dec, 1858 53,320 zielen. Sedert is zij zoodanig door cholera en andere ziekten geteisterd; dat men zich overtuigd houdt, dat de bevolking er is verminderd met minstens 12 @ 13000 zielen, niettegenstaande velen van elders zich gedurende den loop van het jaar in die stad zijn komen vestigen.

— Naar luid van berigten uit Hanover neemt het aantal stemmen, welke zich verklaren voor het stelsel van versterking der Oost en Noord-zeekusten door onze regering gedaan, met den dag meer en meer toe. Aanvankelijk wenscht men, dat het aantal kustbatterijen worde vergroot, zoomede het getal stoomkanonneerbooten. Men spreekt er insgelijks van het aanleggen eener oorlogschaven, welke door middel van een spoorwegnet met andere dergelijke établissementen zou moeten worden verbonden. Waarschijnlijk echter zal dit plan vooreerst niet worden verwezenlijkt. Er blijft echter een struikelblok bestaan, namelijk het kiezen van een opperhoofd over de vereenigde strijdkrachten ter zee, want men onderstelt dat Hanover niet zeer geneigd is om dit aan Pruissen af te staan. Wat betreft de som, welke gevorderd zal worden om de noordzeekust naar eisch te versterken daartoe zal Hanover minstens een millioen thalers behooren bij te dragen.

— Met groote bevreemding en tegen alle verwachting, is hier uit Stuttgart de mededeeling ontvangen, dat na lange beraadslagingen de commissie der Wurtembergsche Tweede Kamer het rapport heeft uitgebragt, dat er geen grond bestaat, om zich tegen het met Rome gesloten concordaat te verklaren. Veel opzien zal dit besluit vooral in Baden maken, waar insgelijks eene commissie zich thans onledig houdt met het onderzoek van het concordaat.

— De directie voor de staatschuld, benoemd door den Keizer bij besluit van 23 dezer, is belast met de leiding van het amortisatiefonds, terwijl tevens tot haren werkkring zal behooren het vaststellen der tegenwoordige nationale schuld, het houden der noodige aanteekening en regeling bij het aangaan van nieuwe leeningen, en het afdoen van vroeger aangegane verbindtenissen, en wijders al datgene te controleren hetgeen betrekking heeft op de financiele maatregelen, als verlotingen, vernietiging van ingetrokken waarden, enz. Daarenboven heeft de Keizer benoemd eene commissie voor de nationale schuld, bestaande uit zeven leden, welke onmiddellijk onder den Keizer zal werkzaam zijn. De commissie heeft in last om elk half jaar aan de directie der staatsschuld uitvoerig verslag te doen van den toestand, waarin de nationale schuld zich bevindt.

— De commissie van het Oldenburger comitaat belast met het onderzoeken van het wetsontwerp betreffende de gemeenschappelijke vertegenwoordiging heeft met algemeene stemmen het besluit genomen om den Keizer een verzoekschrift aan te bieden, waarin zal worden gevraagd, dat aan Hongarije eene vertegenwoordiging mag worden geschonken, op zoodanige grondslagen rustende, dat daarin door alle klassen der Hongaarsche maatschappij worde gedeeld.

— De Pruissische minister van openbaar onderwijs heeft een wetsontwerp betreffende de regeling van het onderwijs op de lagere scholen en het pensioneren der onderwijzers aan die inrigtingen van onderwijs, gezonden aan de verschillende provinciale hoofdbesturen. ten einde het gevoelen in te winnen der opper-presidenten omtrent deze gewigtige aangelegenheden. Men is op grond daarvan algemeen van oordeel, dat dit wets-ontwerp nog in den loop van de aanstaande zitting der huizen zal worden ingediend.

— Uit Klausthal wordt gemeld, dat aldaar voor eenige dagen een vreeselijk ongeluk heeft plaats gehad. Bij het smelten van lood stort de gloeijende massa eenklaps door een opening uit den oven en een der werklieden valt er in. Voor de naastbij zijnde personen kunnen toesnellen, zijn de beide armen van den ongelukkige reeds verkoold en zijne borst met brandwonden bedekt. Hij had echter tegenwoordigheid van geest genoeg om het gelaat boven den gloeijen poel te houden, tot dat hij gered werd. Hij was echter zoo zwaar geteisterd, dat hij aan de gevolgen weldra overleed.

— Uit Munchen vereemt men, dat het huwelijk van Prinses Mathilde van Beijeren met den broeder des Konings van Napels, den graaf van Trani, dat in Februarij aanstaande zou worden voltrokken, tot in het aanstaande voorjaar is uitgesteld, De staatkundige toestand van Italie schijnt hieraan niet vreemd te zijn.

— Men verzekert, dat de Pruissische afgevaardigden op het congres zich van elk initiatief zullen onthouden. Zij zullen zich bepalen tot eene beoordeeling der voorstellen, die van de belanghebbende partijen zullen uitgaan en zich dan verklaren voor datgene, wat hun het meest uitvoerbaar voorkomt uit het dubbel oogpunt van het belang der legitimiteit en van het beginsel der nationaliteiten.

ITALIE.

— Uit Rome wordt gemeld, dat den 13den dezer de congregatie voor den index buitengewoon was vergaderd en verscheiden, eerst onlangs door den Paus benoemde leden, voor de eerste maal optraden als referenten over de anti-kerkelijke pers, bijzonder in de vroeger Spaansche, thans vrije staten van Centraal- en Zuid-Amerika. De congregatie heeft met de geschriften, welke door de bisschoppen in die landen ter plaatsing op den index der verboden boeken opgezonden zijn, reeds even veel te doen als met de gezamenlijke soortgelijke litteratuur in de geheele oude wereld.

— Ten gevolge van het door de bevolking van Savoye en Piemonteesch-Nizza uitgedrukt verlangen naar eene aanhechting bij Frankrijk, heeft de Fransche regering een vertrouwd persoon daarheen afgezonden, om de ware gezindheid der bevolking aldaar ten aanzien dezer kwestie te polsen.

SPANJE.

— De bevelhebber der Spaansche expeditionnaire troepen uit de Baskische provincien bevindt zich thans, in gezelschap van drie gedelegeerden uit de provincien, op reis tot den aankoop van geweren. Daar te Luik geen genoegzame voorraad voorhanden was, heeft hij zich naar Londen begeven, om aldaar het nog ontbrekende aantal aan te vullen.

— Sommigen vermoeden hier, dat Engeland eerlang in den strijd tusschen Spanje en Marokko tusschenbeide zal komen, en wel onder voorwendsel van het wreede karakter van dien oorlog. Intusschen blijft de Spaansche regering hare vrijwilligers uitrusten, ten einde hare expeditiecorpsen te kunnen versterken.

RUSLAND.

— Men meldt uit Petersburg, dat de voorregten, verleend in 1857 aan de kooplieden en vreemdelingen, die op de beurs ider hoofdstad handel drijven ten aanzien van het disconteren van wissels, thans zijn uitgestrekt tot de bank-kantoren te Moskou, Riga en Odessa. Aan het laatste is tot wederopzegging toe vergund, onder disconto van wissels van bekende kooplieden uit vreemde steden, inzonderheid van bekende houders, zonder notariële verificatie der handteekening van den receptant beleening te geven, terwijl het tevens is geoorloofd op de termijn van 9 maanden te disconteren. Aan het bankkantoor te Odessa is het vergund wissels op Moskou en Petersburg per 3 maanden, in plaats van slechts 40 dagen, gelijk toe nu toe het geval was, te koopen.

Men verneemt nog uit genoemde stad, dat de handelaren aldaar een zeer gewigtig besluit hebben genomen. Na herhaaldelijk beraadslaagd te hebben over de vraag: of het invoeren van handel op tijd in granen wenschelijk te achten zij voor de korenbeurs, hebben 114 leden van den handelstand, onder welke zich bevinden 86 handelaren in granen, met algemeene stemmen min twee, zich daartegen verklaard. Daarenboven hebben 56 der aanzienlijkste firma's de verklaring onderteekend, dat dergelijke handel moet beschouwd worden als hoogst schadelijk, en dat ieder naar zijne krachten behoort te waken, dat die wijze van handel zoo spoedig mogelijk worde geweerd.

JOHN BROWN.

De doodstraf van den kapitein Brown zal het sein zijn voor eene agitatie tegen de slavernij, zoo hevig als in de Vereenigde Staten nimmer is gekend. Het kan niet worden ontkend dat het voornemen van den ongelukkigen man ondoordacht en hopeloos was, van af den beginne. Gevangen genomen was zijn leven verbeurd verklaard voor de beleedigde wetten van den Staat Virginia. Of nu de burgers van dien Staat en van geheel het Zuiden der Unie zich zelven niet verlagen door, met vertreding eener hoogere wet van God, hunne medebroeders erger te behandelen dan wilde beesten, is eene vraag welke wij stilzwijgend zullen voorbijgaan want daarop is slechts één antwoord mogelijk. Dit is zeker, dat John Brown in stede van als een misdadiger te zijn gestorven, tot den rang der martelaren is verheven. Op die wijze is en zal de kwestie worden beschouwd; en in zoover als het eene zelfvoldoening of troost kan zijn voor zijne ongelukkige familie en nakomelingen, heeft hij een onverwelkbaren roem gekregen in de achting van allen die het edele stellen boven de laagste zelfzucht.

Het is niettemin voor de staat Virginia en voor al de slaven-houdende staten zeer ongelukkig, dat er geen middel kon worden gevonden om de onaangename noodzakelijkheid te ontduiken van dezen man op te hangen; dat niet een cipier kon worden gevonden die bij toeval de deur der gevangenis vergat te sluiten, of een vriend welke bij hem werd toegelaten om van kleederen te verwisselen, dan wel eenig ander middel om hem het vlugten gemakkelijk te maken. Zijne ter dood brenging is de ongelukkigste ontknooping welke slavenhouders konden kiezen, vooral onder omstandigheden welke den vrees der autoriteiten verraadde en aan toonden de diepe verdorvenheid der Zuider-maatschappij. De jaarlijksche boodschap van den Gouverneur Wise aan het wetgevende ligchaam van Richmond, na de exécutie aangeboden, stelt het gebeurde geheel in het ongelijk; een tal van noodkreten somt hij daarin op die, waar of verdicht, de abolitionisten van het Noorden zullen doen gevoelen hoe groot de behoefte aan hervormingen daar is, en hen zullen aanmoedigen om hunne pogingen te verdubbelen. De boodschap is eene direkte opruijing tot den burgeroorlog. Zij spreekt van den geest van fanatisme welke in het Noorden heerscht en welke bij de Godsdienst, het onderwijs, de politiek, in de raadszalen en wetgeving voorzit en waardoor reeds drie geslachten zijn aangezet, om zoowel uit morele als maatschappelijke gewoonte, de meesters der afrikaansche slaven in de Vereenigde staten te haten. Het verklaart dat wanneer de talrijke meerderheid niet ophoudt om de bondstrouw te schenden en den vrede van het zuiden te verontrusten, dat dan het Zuiden de wapens zal opvatten. En toch zegt de Gouverneur bij dat alles dat er geen gevaar te duchten is van de slaven of kleurlingen. De met Brown gevangen genomen slaven weigerden de wapens op te vatten, en de eerste van hen, welke werden gevonnisd, was een eerbiedwaardige vrije neger. Het is moeijelijk om zich een ideé te vormen van de angst, welke in het eene gedeelte der boodschap, en van de tevredenheid welke in het andere gedeelte daarvan doorstraalt, en ongemerkt komt men tot de overtuiging dat de Gouverneur Wise even ongelukkig is in zijne woorden als in zijne daden, en dat het is te betreuren dat zijn ijver alle perken der bescheidenheid te buiten gaat.

Zijne vrees voor eene vredebreuk in de Unie is ijdel. Het Zuiden kent deszelfs belangen te wel om zich van het Noorden te scheiden, even als de midden-en westelijke staten niet zouden willen overgaan tot eene verandering in het bestaande politieke stelsel. Het Noorden had reeds lang de neger-kwestie vergeten. Brown, de geestdrijver en martelaar voor de zaak, heeft het een nieuw leven gegeven, minder door zijn eigen moed, hoe groot die ook was, dan wel door de domme,onstaatkundige handelingen der Virginiërs en hunnen Gouverneur. Er zullen nog vele jaren verloopen alvorens de kwestie is uit den weg geruimd, en alles weder op den voet is waarop het was, in dien staat waar Brown er de wapenen voor opvatte. De Gouverneur zegt, dat in later voorkomende gevallen het oordeel zal worden overgelaten aan de algemeene vergadering (of aan het parlement van Virginia).

Het is te hopen dat de algemeene vergadering anders zal handelen; en dat zij zich zal tevreden stellen met eenen eersten misslag en niet meerdere martelaars zal maken.

Zij zijn gewaarschuwd geweest, want in edele opwelling heeft Victor Hugo een, helaas! vruchteloos, beroep op het Amerikaansch Gouvernement in de Londensche nieuwsbladen geplaatst, waarin hij tegen het voorgevallene in gloeijende kleuren aldus waarschuwt.

John H. Brown, met zes gapende wonden, een schot in den arm, een tweede schot in de lendenen en twee kogelwonden aan het hoofd, ligt daar op eene ellendige draagbaar, badend in zijn bloed, met het akelig tooneel van zijne beide stervende zoonen nog zóó levendig voor oogen, dat hij, als ware het, onbewust blijft van al wat met hem wordt gedaan. — Zijne vier gewonde lotgenooten slepen zich voort, tot zij naast hunnen beklagenswaardigen aanvoerder leggen. Stephens bloedt uit vier sabelwonden. Daarbij staat een regter die, als in groote haast, elke hinderpaal overspringt.... een notaris, Hunter, die slechts, *haast, haast u wat!* roept, en een president die aan al die handelingen stilzwijgend zijn zegel hecht. — Het verhoor in den kortst mogelijken tijd afgerabbeld;... elk verzoek om uitstel,... elk verzoek om den hoogst noodigen tijd ten einde het onderzoek tot helderheid te brengen, geweigerd;... vervalschte en verminkte documenten te berde gebragt;.. de getuigen *à décharge* uit den weg geruimd;... des gevangenen verdediger op alle mogelijke wyze in zijnen arbeid bemoeijelijkt;... twee met schroot geladene stukken op het binnenplein;... de cipiers gelast om elk gevangene die mogt trachten te ontsnappen op de plek dood te schieten;... veertig minuten in de raad zaal.... en.... drie menschen veroordeeld om te sterven.

En dit, ik verklaar het op mijne eer, had plaats, niet in Turkije, maar in Amerika.

Maar aan Brown is uitstel van executie verleend, en welligt,... want de Amerikanen zijn een edel volk,.... kan hem een tweede uitstel worden verleend.

Mogt het echter gebeuren dat op den 16den December het schavot voor den martelaar werd opgerigt, dan zal de onömkoopbare stem der geschiedenis voortaan het getuigenis geven dat het verbond der nieuwe wereld, tot den broederband die het bindt, eenen bloedigen band heeft toegevoegd,.. en den pijlbundel van die schoone Republiek zal zijn bijëen gebonden met de schuifknoop, die nederhangt van den galg waaraan Brown den doodstrijd zal hebben gestreden.

Die band is eenen doodenden band.

Uit een *staatkundig* oogpunt beschouwd zou de moord op Brown gepleegd eene onherstelbare fout zijn;..... *zedelijk* zou het mij schijnen als werd daardoor eene zwarte schaduw geworpen over een deel van de beschaafde wereld.

En daarom doet hij een beroep op de doorluchtige Amerikaansche republiek, zuster van de Fransche republiek, opdat zij moge toezien op de handhaving van de algemeene zedewet, opdat zij belette dat John Browne worde opgeöfferd,.. het tegen den 16den December dreigend schavot verniele, en nimmer toelate dat onder hare oogen, door hare schuld, eene misdaad worde gepleegd gruwelijker dan de eerste broedermoord. — Ja! dat Amerika het wete en wel bedenke..... Cains broedermoord is niet zoo gruwzaam als Washington wanneer hij Spartacus verslaat.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart.	9	Nederl. Ind.	Fathool Main	Sech Abdulla bin Mohamat Bamasmoes	Koetei.
„	—	„ „	Soetan Iskander	L. G. Kloppenburg	Batavia.
„	—	„ „	Bil Madjiet	Hadjie Makmoon	Passeer.
„	—	Nederlandsche	Sagetta..	W. J. Bakker	Batavia.
„	—	„	Hendrina	C. A. Pompe	Cheribon.
„	—	Nederl. Ind.	Belmadjiet	Hadjie Machmadi	——

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Maart.	9	Ned. Ind.	Almelo	R. P. Tjebbes	Nederland.
„	—	„ „	Stoomschip Kraton	Kariedin	Pasoeroean.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Pruissische	Delphin	Klein	In reparatie	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	Alcyone	Haacke	In lossing	„ „ „ „
Hamburgsche	Marij Ross	Meijer	In lossing	„ „ „ „
Nederlandsche	D'Elmina	Teengs	Nederland	„ „ „ „
Amerikaansche	Witch	Hultman	In reparatie	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Nederlandsche	Hollandia	Wap	Onbepaald	„ „ „ „ „
„	Jacob	Borger	Onbepaald	„ „ „ „ „
„	Delftshaven	Schaap	Onbepaald	B. Kopersmit & Co.
„	Amstel	Rademaker	„	„ „ „ „
„	Sumatra	Grivel	„	„ „ „ „
„	Maria Henriette	J. Winter	In reparatie	„ „ „ „
Bremer	Rubens	F. Soltenborn	Amsterdam	„ „ „ „
Nederlandsche	Stad Dockum	van der Werff	In reparatie	„ „ „ „
Zweedsche	Caroline	A. P. Dijberg	Onbepaald	B. J. van Eck & Co.
Nederlandsche	Schoonverbond	D. D. Borchers	Holland	„ „ „ „ „ „
„	Friesland	Mispelblom Beijer	„	„ „ „ „ „ „
„	Graaf Di k III	Rotgans	Nederland	Schimmelpenninck & Co.
Oldenburgh	O. Thijen	Addicks	„	„ „ „
Nederl. Ind.	Java	Worthington	Batavia	„ „ „
Nederlandsche	IJssel	Maarschalk	Bezoekie	„ „ „
„	Van Dam van Isselt	J. C. Kolm	Terug uit zee	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Johannes Antonius	Metz	Nederland	„ „ „ „ „ „
„	Per Aspera Ad Astra	Admiraal	Terug uit zee	„ „ „ „ „ „
Engelsche	Duchess of Sutherland	M. Megget	„	Hill Broekman & Co.
Nederl. Ind.	L'Amitie	Valberg	Macassar	„ „ „ „
Nederlandsche	Sagetta	Bakker	Tjilatjap	„ „ „ „
„	Neerlands Koningin	G. Geerling	Te koop.	E. Ten Brinck & Co.
„	Henriette Wilhelmine	B ck	Nederland	„ „ „ „ „
„	H Vincentius van Paulo	de Groot	Rotterdam	„ „ „ „ „
„	Zephir	N. J. de Vries	„	Anemaet & Co.
„	D. T. Visser	W. van de Linden	Onbepaald	„ „ „
„	Jason	J. H. L. van Bue en	Rotterdam	„ „ „
„	Oenarang	S. van Hulstijn	In reparatie	Adam & Co.

Aangekomen Passagiers.

Met de Ned. Ind. bark *Hendrina*, de heeren Burgermeester en familie

Vertrokken Passagiers.

Met de Nederl. Ind. bark *Almelo*, de heeren S. J. de Vries en familie, mevrouw de weduwe Lobrie, Jonge heeren van Raalten en van Straaten.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

27 Februarij. De Nederl. Ind. bark *Noorban*, gezagv. SAID ALIE BIN DJIN BIN DJAHIA, van Soerabaya den 18den Februarij.

28 Feb. De Nederl. Ind. brik *Talsum*, thans hernaamd *Carolina Amelia*, gezagv. A. GERHARD, van Banjoewangie den. 15den Februarij.

29 Feb, De Ned. Ind. bark *Elmashoor Balhaer*, gezagv. SAID MOHAMAT BIN ALOEI SEGAF, van Grissee den 15den Februarij.

1 Maart. De Nederl. Ind. bark *Fathool Mobarak*, gezagv. MOHAMAT SAID, van Bandjarmassing den 4den Februarij.

VERTROKKEN.

2 Maart. De Nederl. Ind. brik *Talsum* thans hernaamd *Carolina Amelia*, gezagv. A. GERHARD, naar Soerabaya via Bezoekie.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De schoener Mansoer, Mifrejool Moelook, Maria, Fathool Hair, Sumanap, Fathool Haer, Miftail Sarie en Sie Damar; de kotter Noorsasie; de barken Noorban, Elmashoor, Balhaer, Fathool Moebarek.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya op den 8sten Maart 1860.

AANVOER.

Van Balie per de Ned. Ind. praauw *Tjemplong*, gezagv. PA GARLIAN. 5000 stuks klappernoten, Order.

Van Balie per de kotter *Castor*, gezagv. KETJIL.
5 koijangs koffij, 33 vaten klapperolie, *f* 3500 aan zilveren munt, LIAN A AAN.

UITVOER.

Naar Nederland per het Hamb. schip *Macassar*, gezagv. J. GODJIE. 25 picols rotting, 2125.19 picols suiker, MATHIEU EBBS RUIJS & Co; 1514.12 picols suiker, HILL BROEKMAN & Co; 810.11 picols suiker FRASER EATON & Co.

Marktprijzen.

SUIKER *f* 16 @ 16½.—
KOFFIJ. *f* 35 @ 39.—
RIJST (CARGA)
Id. (WITTE)
KOEHUIDEN ℔ picol.
ARAK ℔ legger. *f* 45.—
OLIE (KLAPPER.)
OLIE (KATJANG.)
KADJANG MATTEN. *f* 11.—
ROTTING *f* 8 @ 9.—
WISSELKOERS Holland pari.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 11den Maart 1860.
's Morgens te half negen ure.
Ds. MOUNIER.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 11den Maart 1860.
Eerste H. Dienst te 7 ure.
De Hoogmis te 8½ ure.
Het Lof 's avonds te 6½ ure.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden*.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.